

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՄ

ՆՈՒՄՅԱՆ — ՍԷՆԵ

(1869)

ՆՈՒՄԵՐՈՒ 320

Ի Վ Ա Դ Ր ԵՊԻՒԼ ԱԽԸՐ ԲՆ

Մէծմուսի իլէ Բուզնասէ
Սէնէլ իյի 150 ղրշ .
Ալթը պիւր 80 . . .

ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ
ՅՈՒԼԻՍ 21

ԽԷՆ ՊԵՐՂԸ 45
Տաճկո՛ր 20 պէջիւք 40 փաթոյ

ԱԼԱՅԻԱՆԿԱ
ՕԳՈՍՏՈՍ 2

ԱՄԻԹԱՆԷ 21 ԹԷՄԵՐՈՒԶ

Ա. Հ. Վ. Ա. Ը ՄԻ Լ Լ Ի Յ Է

Վիեննա Մխիթարեան թարի
գաթը Արքահայրը, Ֆազիլեթլի Յա-
կոբոս Վ. սերոբակոյոս հազրէթէրի
տախի, Ասիթանէ կէլէճէի իշի-
տիլմէքտէ տիր :

— Պու կիւնչէրտէ, Պօղազ իշի
ճիվարնոսա, էյմէնի Դաթու իկի միւ
լէթինատէն պաղը զէվաթ մէճլիս իթ
մէքտէ օլուպ, խմչա՞ տախի տէվչիւ
րիւլմէքտէ օլտուղու մէսմուաթտան
սորս :

Իմիջա թօրլամադտան մագաէտ ,
 շիմոխյէ դատար , միլլէթ էքսէրլէյէթի
 նամլ իլէ զադէթմալարատանէշօ օրունան
 էվրագտան վէ փիսկոպոսլարա թագ-
 տիմ օրունան մահզէրսէն ապա խա-
 պէրլէրի օլմատըլընը պէյան իտէրէք
 ֆազլլէթլիւ Հատուն էֆէնտիյէ պիր
 մահզէր թագտիմ իտէճէք օլտուդլա-
 րը սէյլլէնմէքսէ տիր :

Թէրաֆըմըլլա վարիս օլան պիր
մէքթուպ տուր :

Սրբոյն Գրիգորի նշխարաց փոխող-
բութեան առթիւ Մինասպեան Գասպար
պէյի, նոր գումարելի ժողովոյն նը-
կատմամբ հրապարակաւ առ դեր.
Հասունեանն ըրած ուղերձին դէմ,
ԴՄՆճմուլայի Հավաստիս լրագրոյն 803
լուսով հրատարակած մէկ յօդուածը,
եւ Գասպար պէյի նոյն լրագրին օրա-
կան թերթին 313 թուոյն մէջ յիշեալ
յօդուածին դէմ տուած պատասխանը
յայտնի են:

Գառապար պէյի այս պատասխանին վրայ առաջիկայ յօդուածս ստորադրողներուն կողմէն հետեւեալ գիտաշուծինն ընել հարկ տեսնուած է :

Վաստպար պէյ իւր տուտոմ անորոշ պատառախանովը կուզէ պատմական սխալ մը որ ինդերոյն կարեւոր մասին լուծում չէ . այսինքն՝ կը յայտնէ միայն թէ իւր ուղերձն առ դեր . հասուն եանն ոչ յանուն զգլին էր , այլ յանուն հոն ներկայ գտնուողներուն : Բայց քանի որ ինք ալ այն ներկայն երուն մէկն էր , պէտք էր իւր պատառախանին մէջ խմայնել թէ այն ուղերձը միանգամայն յանո՞ւն իւր էր , թէ ինք լոկ իբրեւ հոն ներկայ գտնուողներուն բերան խօսեցաւ : Վաստպար պէյ այս կարեւոր կէտին բացատրութիւնը լռութեամբ կանցնի , սակայն այս բացատրութիւնն անկէ կը սրահանջուի , եւ ինք իւր պատուոյն համար այն բացատրութիւնը տալ կը պարտաւորուի . եւ ահա պատճառը :

Գեր. Հասունեանի միջոցաւ եղած
որ եւ իցէ ձեռնարկութեան, հետեւ
ապէս նսեւ նոր գումարելի ժողովոյն
որոշմանցն ու կարգադրութեանցը ազ-
գին հաճելի եւ ընդունելի, հետեւ ա-
պէս նսեւ օգտակար, ուստի եւ շը-
նորհակալութեան արժանի ըլլալը
կամ չըլլալն այնպիսի ինդիւի մին է՝
որ բոլորովին կախում ունի ուրիշ շատ
կարեւոր եւ հիմնական կէտէ մը, այն
է՝ ազգին մէջ Գեր. Հասունեանին
պատճառաւ տիրող անհամաձայնու-
թեան վերնալէն. այնպէս որ այս ան-
համաձայնութիւնը մնալով ժողովքը
ոչ միայն օգտակար պիտի չըլլայ, այլ
խռովութեան արժարժեւուն եւ սա-
րածուելուն պատճառ ըլլալով աւե-
լի ֆնասակար պիտի ըլլայ : Եւ որով
հետեւ այս անհամաձայնութիւնը իւր
ծագմանն ու տեւողութեանը պատ-
ճառ ունի Գեր. Հասունեանի կողմէն
այնպիսի պահանջումներ որոնք, մե-
ծագոյն զօրութեամբ յստաջ տարուե-

լու ալ ըլլան իրաւանց առջեւ միշտ
ապօրինաւոր պիտի մնան . ազգին ի-
րաւանցը կողմը գտնուող մը, ինչպէս
էր տարիներէ ի վեր Գասպար պէյ,
չէր կրնար այն ուղերձն ընել առանց
բանաւորապէս պարտաւոր մնալու սա-
երկութեն մէկն ընելու . կամ յետոյ կը-
չել իւր ուղերձը, եթէ ինք տակաւին
ազգին կողմն է . եւ կամ, եթէ իւր
գաղափարներն ու զգայումները փոխ-
ուած են յիշեալ անհամաձայնութեան
պատճառներուն նկատմամբ՝ այս փո-
փոխութեան փաստերը տալ :

Եթէ Գասպար պէյ այն ուղերձը լոկ իբրեւ ըերան հոն ներկայ գտնուող ներուն խօսեցաւ, առով ուրիշ բան չի յուցունէր, բայց եթէ բնաւորութեան ականութիւն մը, եւ զարմանալի անտարբերութիւն մը՝ բերան ըլլալով այնպիսի գաղափարներու եւ ըզգացմանց՝ որոնց հակառակն յայտնած էր առաջ քանի քանի անգամ հանգիստաւոր առիթներու մէջ, ուստի եւ չի կրնար այս արասոն իր վրայէն քերել՝ առանց յետս կոչուլ մը ընելու։ Իսկ եթէ ուղերձին մէջ բացատրաները իւր սեպհական գաղափարներն ու զգացումներն են, ըսել է թէ Գասպար պէյ նոր վկայութիւն մը կուտայ հրապարակաւ, այսինքն՝ թէ իւր այնչափ տարիներէ ի վեր պաշտպանած դատին նկատմամբ սխալած էր։ Եթէ Գասպար պէյ այս խնդրոյն նկատմամբ անկեղծօրէն փոխուած է, այնպէս որ իւր մինչեւ հիմայ արդար տեսածն աւերաւ կը տեսնէ, եւ ընդ հակառակն, առոր ըսելիք չունինք։

Բայց այս ենթադրութեան մէջ
անտարակոյս Գասպար պէյ աղդու եւ
բանասոր պատճառներ ունեցած է
իւր կարծիքը փոխելու . ուստի եւ չի
կրնար այս պատճառները ծածկել ա

ունց իր անկեղծութեանը վրայ կասկած տալու :

Կաթողիկեայ Հայք .

Առ ազգատասեր 'եղբարս .

Առաջիկայ ամսոյս ճին ահաւոր հրդեհ մը Պէշիկթաշի Եկեղեցի մահալէ թաղին մէջ, հարիւրաւոր ընտանիք այնպիսի ցաւալի անանկութեան մը մասնէն ուր զամէն բարեգործ սիրտ ի գուժ եւ յարատուս կը շարժէ :

Այն տարաբար ընտանեաց' ուր այսօրուան օրս զուրկ իրենց պատըս պարաններէն, ամէն տեսակ խեղճութեան ենթարկուած են, օգնութեան հասնելու նպատակաւ խառն մասնութողով մը կազմուեցաւ Պէշիկթաշի Հայ եւ Ֆոյն քարոզիչներէն եւ աշխարհական երեւելիներէն : Սոյն մասնաժողովոյ անդամները հանգանակութեան վաւերացեալ տեսքերու մէջ սկսած են արդէն մարդասէր անձանց նուէրները տարազբեղ տալով հաւաքել :

Մասնաժողովը կը խնդրէ բարեսէր հասարակութենէն որ բարեհաճի դժբաղդ հրկիզելոյ արտասուքը սրբել, եւ վրանին ծանրացած ահագին թշուառութիւնը թեթեւցնելու ճեւղնառու ըլլալ :

Ստորագրող բարեսիրաց պատուական անունները պիտի հրատարակուին, ինչպէս նաեւ հանգանակեալ գումարը, զոր մասնաժողովը պիտի բաշխէ ամենայն հրկիզելոյ, առանց կրօնից եւ ազգի խտրութեան :

Պէշիկթաշ, 17/29 յուլիս 1869

Անդամը Մասնաժողովոյն

Խորէն Եպիսկոպոս
Ֆօթիոս վարդապետ (Յոյն)
Անդրանիկ պէյ Կրճիկեան
Քալիաս Էֆ . Բժիշկ
Միքայէլ Յակոբեան
Գօսթի Քոստանթնուլու
Հիկարոս Սուլտանեան
Փանտէլաքի Փօթուքալի
Պետրոս Մէրասեօն
Բէթբաքի Թէոփաքիտէս

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՐ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Յրանաա զաղէթալարընտա եէնի վիւքէլա հաղըլընտա կէօրիւլէն պաղը միւթալաթ տըր :

ԱՎԵՆԻՐ ՆԱՍԻՐԱՆ : Եէնի վիւքէլա Մ . Բուէ տիմէք տիր . պու վիւքէլա միւմայիլէ յհին տէտիլի կիպիլէ վօլիւսիօնու դարչը պիր սէտաւ եալմալա սէնաթօ իլէ պէրապէլը չալըլաճագ, վէ վաղըթ գաղսնաճագ տըր . վէ վաղըթ գաղսնաճագ խէ, եալընըլ սապըգ տէվէթ նաղըլընըն բօլիթիգասը օլմայըլ, պէլքի իմբէրաթօլըլըն վէ միլլէթ մէճլիսի Էքուէրիսին բօլիթիգասը տըր :

ԲԻԼՊԼԻԲ : Իշթէ եէնի վիւքէլա թայիլին օլունտու, վէ գալանին մէսէլէսին հալըլը գալար . իմբէրաթօլը եէնի վիւքէլայը օլթա կիւրուհուն խարիճինաէն ինթիխապ կյէյէրէք ալըլ ու հիքմէթէ միւվաֆըդ հարէքէթ կյէյէրէք : Յրանաաա Էֆքեարը ամմէ շաշապը իշի սէվէր . վէ քիւլը վաղըթալարը հարէքէթ իթմէքտէն խօշլանմալ :

ԿԱԶԻԹ ՏԻԻ ՖԻԱՆՍ : Եէնի վիւքէլանըն թայիլին սէրպէթիլէթէ մուխալիֆ օլուն Էֆքեար զալէպէ կյէյէրէք : Պու խէ բէք աղըլը պիր շէյ տիր : Հէր նէ գատար պու վիւքէլանըն մէմուրիլէթին միւվաղըլթ օլաճաղը սէյլէնիլօր խէ տէ, սէնաթօլա թաղաթ օլունաճագ նիլաճաթը ճէտիտէյի օլթանգլա խտէճէք տիր : Միւվաղըլթ իմիլ, տէրաթէթի թանգլաթ պուլունան նիլաճաթըն սէրպէթիլէթէ միւվաֆըդ պուլունաթըլու տէրէճէյէ նիսպէթէն օլաճագ տըր : Ֆաղաթ հէյէթի վիւքէլաա ըհսմէն մէպուս ինթիխապ օլունմալ իքի զաթ վէ հիւքիւմէթի միւթըլա եւսուլինի թուլ միւտաթէթ վաթի ու վիւղայէ կյէյմիշ զաթըլար տաթի պուլունտուլունտան, պուլնարաան սահիճէն սէրպէթիլէթէ միւվաֆըդ շէյէր իճըլաթը ինթիլար օլունմալ :

ԹԱՆ : Գօրգարըլ քի ըհսմի ժուր . նալըն պու սապահ իլան կյէյմիլի թէշքիլի վիւքէլա բէք չօղլարընըն իւմիլէրինի մահվ իտէճէք տիր : Եէնի գալանէ թէշքիլին, վէ Մ . Բուէնին մէմուրէն ինթիֆաթընա թարաֆը իմ

բէրաթօրիտէն պիր միւսաաաա նաղալըլա պաղըլմաղ խտէ, պու թէպտիլաթ պաղըլա մանէա վէրիլէմէղ . չիւնքի սապըգ տէվէթ վէքիլինտէն մաաաա, պուլունան քիմնէ մէմուրէն օլմաաա Պուլնալը քէնտի մայլէթինտէ պուլունան տաթըլար խտի քիլ քէնտի եէրինտէ օլթուրան օլթուլար, ֆաղաթ քէնտիսին աղլիլլէ ուսուլըլ իտալէյէ աշըլան տէլիլի գալայաճաթըլար, գալանէ թէպտիլ օլունմաա, պէլքի պաղը քէսիլաի, եանի վիւքէլանըն ըէյիսի մագամընտա պուլունան Մ . Բուէ մէմուրիլէթտէն չըղտը :

Հէր հալտէ էն էլըլմ' օլուն շէյ ցալանին մէճլիսին թէքթար քիւշաա իթմէք տիր : Եէնի վիւքէլա իլէ մէպուսն գաղըլ պէ գաղըլ կէլաիլքէրինտէ հանկըրըն հալը հաղըլտա քիֆայէթի պուլունտուլու օլ վաղըլթ կէօրիւլիւր :

ԺՈՒՐՆԱՆ ՏԷ ՏԷՊԱ : Տահա Յրաքսաա հէյէթի վիւքէլա հօգ խտէ, վիւքէլա վար . վէ Գալանին մէճլիսին Էքսէրիլէթի թարաֆընա մէյալ տըր . ֆաղաթ մէճլիտա վիւքէլայա եարտըլ խտէճէք մի տիր . իշթէ պու տուր սիւալ իմիլ :

— Տէվէթըլ Մուսթաֆա Ֆաղըլ բաշա հաղըլթէրի, տիւլէլի մուաղըլա միւվաթընա պիրէր վիլլիթա իտէրէք, ինթիլաթը ֆայիլա իլէ գաղըլ սիւլըլմալար տըր :

— Տէրաաաթէթտէ ուլթանաթը սէնիլէ նէղտինտէ Շըլլէտ հիւքիւմէթի թարաֆընա եէնի սէֆիր թայիլին օլունան Մ . Իրէնհօֆ կէլէն ճիւմա կիւնիւ պուրայա վաղըլ օլմուշ տուր :

— Տանիմարդա գրալ վէ խանէտանը . Շուէտ բայիլթաթը օլան Սթօգհօլմա միւվաթէթ կյէյէրէք ընտէ, ճիւլէ էհալի թէրաֆընտան, Շուէտ գրալընըն քէրիմէսի բըհնէս Լուիլին Տանիմարդա գրալը վէլի ահալըլա եաղընտա աղա օլունաճագ թէկէվ վիւքէլան պիր Էսէրի օլարաղ քէմալը մէմուրիլէթ վէ մահղուլլէթ խարաղ օլունմալ, վէ Տանիմարդա գրալը իլէ պէրապէր վիւքէլա մէճլիսի ըէյիսի տաթի պուլունտուլու տըր :

— Լալիլ թէրաֆընա վէլի ահալըրէնա աղ կալլ վէ քրէնտէս ֆալիլ

Եստույն պերապէս յուլիս 28 տէ
Պրիստիտէ պէքէնմէքտէ օլտուղուն
տաճն, Պէլճիգա գրաւը Օսթէնտէ օ
լաճագ Եօլնուրուղունու քղոստոս պի
րէ թէնիսի իթտիյի վէ բրէնսի միւ
շարիէյնին ինկիլթէրրաւտան չըգըպ,
Արմանեայա Եօլնու օլաճագլարը Էւ
բորա զաղէթալարընտա մուհարրէր
տիր:

— Պէլճիգա բայիթալթը Պրիստ
սէքտէ յուլիս 29 տա պիր սանայի
էքսքօղիսիօնու քիւշատ օլունարագ
սեպանմէք 30 տա զաբանաճագ տըր:

— Ֆէվայիսի Օսմանիյէ տիրէք
թօրու սաաաթիթու Հօպարթ բաշա
հաղրէթէրի կէչէն ճիւմա կիւնիւ պիր
գաշ հաթիթա մէգընէն լօնարաճա
նիպինէ աղիմէթ իթմիշէր տիր:

— Կէչէն ճիւմա տիշամըր Թը
րանսա սէփիրի Մ. Պուրէ թարաֆըն
տան թարապիտա, սէֆարէթիսա
նէտէ վիւքէլայի ֆիլիսա հաղրէթէ
րինէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլուն
մուշ, վէ օրատա Սատրաղամ Ալի
բաշա հաղրէթէրի տալիս պուլուն
մուշլար տըր:

— Կէչէն բէրշէմպէ կիւնիւ Տօլ
մա պահճէ սէրայը Հիւմայունտա
զաթը Շահանէ իլէ սատրաղամ հաղ
րէթէրի մէյանընտա պիր միւլագաթ
վուղու պուլմուշ օլտուղուն մէսմու
տուր:

— Կէչէն ճումա կիւնիւ սաա
տէթու Սափա բաշա հաղրէթէրի ի
քի այ միւտտէթ մէգընէն Արմանի
այա միւթէրահի օլուն, պիր կէօզ
հէքիսիյէ գօնաօլթօ իթմէք իւզրէ
Պէրիինէ կիտէճէյի լէվանթ Հէրալտ
տա օղունմուշ տուր:

— Սապրգ Գուտու շէրիֆ, Լա
տին բաթրիյի մօնաինօր վալէրկա
հաղրէթէրի, պունտան ագաէմ Բօ
մա ճանիպինէ կիթմիշ օլտուղունտան,
շիմտիքի հալտէ Բօմատա գալմաթը
թէնսիպ կէօզիւլիւպ, քէնտի եէրինէ
պիր վէքիլ խաարէ իթմէքտէ օլտու
ղուն սէօյլէնմէքտէ տիր:

— Էյուպտէ Պօթման իսկէլէսի
էօնիւնտէ տիւնքի բազար ախշամըր
սաաթ պիր սուլարընտա պիր գայրգ
իշինտէ Եահուտի միլէթինտէն պէշ
քիշի վէ պիր չօնուգ սէրիսօշ պուլուն
տուգլարը հալտէ, հէր նաթըլ իսէ

գայրգ տէվրիլիպ, վէ իսկէլէտէն կէ
լէն իմտատա եէթիշէնէր հէրնէ գա
տար տէօրթ քիշիյի գուրթարմըշլար
իսէ տէ պիր ատամ իլէ չօնուգ պօ
ղունմուշլար տըր:

— Պու կիւնիւրտէ Պէյօղլու լօ
գանթալարընտան պիրիսինտէն 400
լիւրա չալընմըշ օլտուղունու Եաղմըշ
իսիք: Պու տէֆա լէվանթ Հէրալտ
տա մէգըլէր սըրգաթ հաղգընտա
շու աթիտէքի հիքեայէ օղունմուշ
տուր: շէօյլէ քի, բազար էրթէսի
կիւնիւ Պիզանս լօգանթապընտա վու
գու պուլան սըրգաթմըն մուճիտի
տիւն տէյիլ էվիլէիսի կիւն (սալը)
հիւքիւմէթ էլինէ կէչմիշ տիր: Կէ
չէնիւրտէ, վիլէննատան կէլիպ մէգ
քիւր լօգանթապէն էնմիշ օլուն լումէ
լի տէմիր Եօլարընըն պաշ միւհէն
տիսի Մ. Պրէստէ, 22 չաղընտա պիր
տէլիգանլըր քէնտի խըղմէթինէ
ալմըշ իտի քի, սօղրա տալիս տէմիր
Եօլար իսարէսինտէ գուլանըլաճագ
իտի: Բազար էրթէսի սապահըր Մ.
Պրէստէ Օսմանլը պանգապընտան 400
լիւրա ալըպ, մէգըլէր լօգանթապտա
օլուն օտապընտ տէլիգանլը իլէ պէ
րապէր կիրիպ, մէպաղը մէգպուրու
պիր գապայա վաղ իտէր: Մէրգուլ
միւհէնտիսի տէր հալ Եաղընտա օլուն
օտապտան տօսթլարը չաղըրըր չաղըր
մագ, մէրգուլ խային ագճէյի չալ
մըշ վէ տէրադապ ֆիլար իթմէյէ
ֆուրսաթէրաֆիթ օլմուշ տուր: Մ.
Պրէստէ օտապընտ կիրէր կիրմէզ, ագ
ճէնին չալընմըշ օլտուղունուն ֆարգը
նա վարըպ, ապաէտայը գօրարըր վէ
զապթիյէ հալը քէյիլէթի իշիթտիք
տէ հէր եէրէ զապթիլէր վէ թէպուիլ
լէր սէվի իտէրէք, Արնամուր իսաֆիյէ
մէմուրէրինին իշիլըզարըլըր սպէ
սինտէ Մալթէրէյէ Եաղըն Պօթմանը
քէօրիւսիւնտէ պիր պաղտա սաղը կիւ
նիւ խըրսըզ տէրաէսթ օլունմուշ տուր:
Չալընտան ագճէտէն իւշ Եիւլ Եէթ
միշ լիւրա իւղէրինտէ պուլունմագլուր:
Մէրգուլ խըրսըզ թուլթուրուգտա,
ագճէյի սահիպինէ թէսլիմ իթմէք
իշին պիր տիկէր խըրսըզըն էլինտէն
ալմըշ օլտուղունտան, քէնտիսինէ
թէչէքքիւր իթմէյէ պօրճու օլտուգ
լարընը պէյան իյէմիշ, վէ պու վէճ
լէ քէնտիսինէ քաքա չըգալմաղաշա

լըշմըշ իսէտէ, սէօղիւ տիյնէնիւմէ
յիպ, Եէվմի մէգըլէրտէ Պէյօղլու զա
պրթապընտ կէօթիւրիւլիւպ, իւք իս
թինթաղը իտիլմիշ վէ պատէհու ի
թալիս սէֆարէթինէ թէսլիմ օլուն
մուշ տուր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻԿԸ

Լօնարա 23 յուլիս:

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի թա
րաֆընտան, թէլէկրաֆիթէլէրի գու
բանիւլարտան միւպաեաա օլունմա
սընտ սայիր գալէմէ ալընան նիլաւ
լայիհասը Բարլամէնթօտա թաաթիգ
օլունտու:

Հինտիւթանտա թարթը վէ էօլիւ,
մէթրօ ուսուլի իւզրէ գուլանըլմա
սընտ մուվաֆաղաթ օլունտուղունու
Հինտիւթան ումուրու վէքիլի բտը
լամէնթօեա իֆատէ իյէմիշ տիր:

Փարիս 28 յուլիս:

Պու կիւն մէճիսի վիւքէլա իլէ
մէճիսի խասը իմէրաթօրի ագա օ
լունուպ, Մէնաթօյա թագաթիմ օլուն
նաճագ գալանինի ճէտիտէ լայիհա
սընթ թահգէգ իթտիլէր:

Սէն Բէթէրսպուրկ 29 յուլիս:

Բուսիս իմէրաթօրու ճիւմա իր
թէսի կիւնիւ Գըրմա աղիմէթ իտէ
ճէք տիր:

Սթօքհօլմ 29 յուլիս:

Տիւնքի կիւն Շուէա բայիթալթը
օլան Սթօքհօլմա Տանիմարգանըն վէ
լիի ահաը, Շուէա գրալը քէրիմէսի
իլէ ագաը իզտիլաճ իյէմիշ տիր:

Փարիս 29 յուլիս:

Սպանեատան կէլէն խապէրէր ալի
պիրինէ մուղայիր օլուն, տօն Գարլօ
թարաֆիլիլէրինին թասաիգինէ Նէ
զարէն, սաղըրգ քէնալի ագամէթ իթ
մէքտէ պուլունուպ, լաքին Սատրիա
տէն 28 թարիլիլէ կէլէն թէլէկրաֆ մու
ղայիրինի իտտաա իտէր:

Մատրիս 29 յուլիս:

Գարլօ թարաֆիլիլէրինին կիւրու
հու Եէնի պիր միւտարէպէ իթմէմիշ
տիր: Ֆէսատըրէրլէրէր կիւրուհաղը,
հիւքիւմէթ սասաթիլի թարաֆընտան
տաղլարա գատար գօվալանըպ ֆիլար
իթմէքտէ, վէ պուլունտան պիր տիւ
զիլէ ալաղ ու կիրիֆիթ օլունմալար վալ
տըր:

Հունարա 29 յուլիս .

Բրէնս վէ բրէնսէս տը կալլ հաղ-
րէթէրի , Ալմանիայա վիլտպատա միւ-
թէրա հի օլմուշլար վէ բրէնսէս հաղ-
րէթէրի օրատու ալթը հաթթա գա-
տար սուլարա կիրէճէքէր տիր :

Փարիս 31 յուլիս	43-40
Գարանար	44-93
Հունարա գօնաօլիսէ	43
Գարանար	44 1/2
Պամանը խթիլլարալը	337
Գարանար	337
Յրանարդ ֆօնտօսու 0/0 աէ 3	72 57 1/2
Գարանար	72-30
Իթալիան	53-80
Գարանար	53-63
Ինկիլիզ գօնաօլիսէ	93 1/4
Գարանար	93 1/8
Վիէննա Գամպլիօսու	—

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Գ Ա Լ Ա Ս Բ Ա Բ Ի Ա Չ Ա Ս Ը

Յուլիս 19 ձուժ . էր . ախշամ	49-23
» 21 Բաղ . էր . սապ . գու . քէ	49-20
» » » Էօլէն	49-24

Հ Ե Ղ Ի Ն Է

Կամ

Գ Ա Ղ Տ Ն Ի Ք Մ Ը

Է Ի Կոստանդնուպօլիս .

ՏԵՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

Մ . Գ . Չօրագեան .

Հ Ա Տ Ո Ր Ա Ռ Ա Չ Ի Ն

Կ . Պօլիս .

Տպագրութիւն ֆիւրքճեան .

1 8 6 9

Իշ պու հիքեայէ , էրմէնիճէ աշ-
խարհաբառ լիսանլա պիրինճի ճիւ-
տի թապ օլունմուշ Ասիթանէտէ հէր
էրմէնի քիթապըլարտա 22 զուրու-
շա սաթըլմագտա տըր :

Իշ պու քիթապըլն իքինճի ճիւտի
տախի պատըլմայա պաշլամըշ տըր :

ՍԱՀԱԿ ՊԱՐԹԻԻ

ԿԱՄ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄՇՈՅ

Բաժանեալ 'ի չորս արարուածս

Սոյն ողբերգութիւնը գրաբար եւ
աշխարհաբար լեզուաւ ֆիւրքճեան
տպարանէն 'ի լոյս ընծայուած է եւ 3
ախտն գահեկան կը ծախուի ամեն
գրաւաճարայ քով :

Թէրանէյի ամիրէ իշիւն , եիւզ ալթ-
մըշ պին գըլէ մէշէ քէօմիւրիւ իլէ , պէշ
պին եէտի եիւզ դանթար սաման մուպայ-
եա օլունաճաղընտան , պունլարըն իթա-
սընա թալիլ օլան թիւճճար վէ էսնաֆըն ,
էվլէլ էմրոտ Պահրիյէ խտարէ գօմիւթի-
նունա միւրաճաթիլէ , մուպայեաթ հաղ-
գընտա օլան շէրաթիլ միւթէղամիլն վէ-
րադայի գրաաթ իթալիքտէն սօլլա , իշպու
մահը թէմուղուն եիրթի իքինճի սալը կիւ-
նիւ , սաաթ մօգուլա գատար պունլար
իշիւն սօն ֆիյաթ օլարադ , թալէպ իսէ-
ճէքէրի պահայը միւշլի մէքըլըր գօմի-
թէյէ մէմուր վէ միւրմիլ ֆիյաթ տէֆ-
թէրէրին կէթիլէրէք , թէսլիմիլն միւշլի
գօմիթէտէն իլմուսապէր ալմապարը զըմ-
նընտա իլանը քէյֆիլէթ օլունուր , վէ ֆի-
յաթ գապուլի միւստէթիլին նիհայէթի օ-
լան եէվմը մէքըլըրուն սաաթը մուպէ-
նիլնտէն սօլլա , ֆիյաթ տէֆթէրի կէօն-
տէրիլի իսէ , միւստէթը մահտուտէսիլին
կիւղէրանը սէպէպլիլէ , միւթէպէր թու-
թուլմայարադ , ըտտ օլունաճաղը տախի
պէյան վէ իթթար գըլմըր :

ԱՅ Թէմուղ ՆՂ Վէ

ՎԱՂ Բէպիւլաթըր ֆիյ ՆԱ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՊՈՆԷՌ ՄԻԼԻՈՆԱՌՐԸ

ԹՇՈՒԱՌ ԳՈՐԾԱՌՈՐՔ

Եւ Ընչատեաց Սիրահարք :

Ի Միւլլախ Գերմանացի Հեղինակէ .

Այս հանրածանօթ եւ ընտիր վի-
պասանութիւնը՝ որ Եւրոպայի ազ-
գաց մէջ մեծ ընդունելութիւն գը-
տած ըլլալուն հետզհետէ կը տպուի .
մենք ալ փափաքելով ուղեցինք որ
Հայ Մամուլն եւ միանգամայն թան-

դարանը այսպիսի ընտիր վիպասա-
նութենէ մը շուրկ չմնայ . ուստի
թարգմանութեան եւ միանգամայն
տպագրութեան ձեռք զարկինք , շա-
բաթը 16 ական երեսէ բաղկացեալ
երկերկու մեծագիր թերթեր հըրա-
տարակելու :

Բաժանորդագրութեան գինն է
1 1/2 արծաթ Մէճիտ :

Բաժանորդագրութեան տեղն է
Յ . Գաֆաֆեանի գրանոցը , եւ Չօ-
րագը իսանին դէմ թիւ 11 վաճա-
ռանոցը .

Տպագրութեան թիւը 300 օրի-
նակ ըրինք . ուստի ընթերցասէր ազ-
գայինք ժամ յառաջ թող բաժանորդ-
ագիրնին ստանան , որպէս զի մէկ
քանի վիպասանութեանց պէս ետքը
գատարկաձեռն չելլեն :

Շարունակող գործոյս Նրաշխաւոր շա-
3 . Գ . Գաֆաֆեան թունակութեան

Ստեփան աղա (Վաճա-
ռական Ռուսիացի) Ա-
միրադուլեանց :

Բաժանորդք երկուշաբթի եւ
հինգշաբթի օրերը մէյմէկ թիւ պիտի
ստանան , զառ թիւ առնել ուղղողը
հատին 2 զուրուշ պէտի վճարէ .

ՏԻԿԻՆ ՄՈՆՍՈՐՈ

Այս ընտիր վէպին Հայերէն թարգ-
մանութիւնը 16 երեսներէ բաղկաց-
եալ թերթ առ թերթ կը հրատարակ-
ուի չորեքշաբթի եւ շաբաթ օրերը :
Բաժանորդաց համար 40 . իսկ բաժա-
նորդ չեղողներու համար 30 փարայ
է . ուղղող կրնայ բաժանորդ գրուիլ
մինչեւ յունիս 7 : Բաժանորդագրու-
թեան տեղն է « Ընթերցասիրաց օ-
ժանդակ » ընկերութեան գործասեն-
եակը թիւ 21 ի Վէլլիլ խան :

Ամեն Հայ գրաւաճառաց եւ լրա-
գիր ծախողներու քով կը գտնուի :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻՆՊԷՆՏՅԱՆ

ՍԹԱՆԳՈՒԼԱ ՉԻՉԷ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄԷՐՈ 43
ՃԵՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ